

MTA-DE KÖZSZOLGÁLTATÁSI KUTATÓCSOPORT

HORVÁTH M. TAMÁS, az MTA doktora

4028 Debrecen, Kassai út 26. Tel: (52) 512-701/77192, Fax: (52) 512-701/77119

<https://jog.unideb.hu/hu/kutatasaink/mta-kutatocsoport>; e-mail: kozszoig.kut@law.unideb.hu

I. A kutatóhely fő feladatai 2017-ben:

A 2012–2017 közötti 5 és fél éves *kutatási program* közigazgatástudományi és multidiszciplináris alapkutatási célja a közszolgáltatások (így a közüzemi szolgáltatások, a térségi infrastruktúrafejlesztés, a humán szolgáltatások) széles körének rendszerezése, megszervezésük területi összefüggésében, a területiség funkcionális tartalmát középpontba állítva. Az eredményeket korábbi tematikus köteteinkben és folyóiratcikkekben publikáltuk.

Jelen *beszámolóév* fő feladata volt egyrészt a 2016. évben megjelent, a közfeladatok rendszertanát átfogóan tárgyaló enciklopédikus kötetünk szélesebb körben való megismertetése a szakmai közönséggel; nemzetközi projektekben és hazai együttműködésben való részvétel folytatása, valamint e fórumok körének bővítése. Ezek érdekében a kutatócsoport továbbra is sikeresen működtetette a magyar és angol nyelvű blogoldalait, valamint elektronikus folyóiratait, tudományos vitaüléseket szervezett együttműködve több szakmai szervezettel.

2017. év második félévétől kezdtük új, „*Az állami szabályozó szerepek újraértékelődése a szolgáltatásokban*” című projektünket. Kutatásunk az elsődlegesen központi szervezésű közszolgáltatások (energia-, telekommunikáció, média-, humánszolgáltatások nagy rendszerei stb.) között és egyes nem teljes piacos szolgáltatások körében, ágazati részletezettség szintjén rendszerezi az újabban alkalmazott állami részvételi formákat. Mint korábban is, abból a feltevésből indulunk ki, hogy az ezredfordulótól kezdve a fejlett világban a közszeaktor szervezési keretei és tartalmi átalakulóban vannak; az állami (közösségi) szerepek mára a korábbinál kiterjedtebbé váltak. A fókuszpont viszont immár nem a területiség, hanem a (különböző szintű) kormányzati szabályozó szerepek-funkciók változása. Tekintve, hogy az új projekt kutatási tárgya és irányultsága a korábbitól jelentősen eltér, illetve szélesebb horizontot fog át, a 2017. év második félév munkájának meghatározó részét képezte az új kutatás koncepcionális alapjainak, a nemzetközi összehasonlítás szempontrendszerének a kidolgozása, és ennek mentén az ágazati kutatások előkészítése.

II. 2017-ben elért kiemelkedő kutatási és más jellegű eredmények

a) Kiemelkedő kutatási és más jellegű eredmények

A kutatócsoport fontos eredményei 24 könyvfejezetben, illetve magyar és angol nyelvű szakfolyóirat-cikkben kerültek publikálásra, további tanulmányok megjelenés alatt vannak. 2017-ben a kutatócsoport-vezető témavezetésével a kutatócsoport egy tagja szerzett PhD fokozatot, a projekt keretében folytatott kutatások eredményeként. Emellett egy hallgató kezdte meg doktori tanulmányait a kutatócsoport egy tagjának konzulensi irányítása mellett; disszertációs témája az új projekt témájához kapcsolódó területet fog át.

b) Tudomány és társadalom

A 2015-ben elindított szakmai blogoldalakat (kozjavak.hu weboldal és [facebook profilja](https://www.facebook.com/kozjavak), valamint a nemzetközi szakmai közönséggel kapcsolatot teremtő publicgoods.eu) továbbra is folyamatosan működtetjük, tematikus írások rendszeres közzététele és a kapcsolódó szakmai viták koordinálása révén; 2017-ben új tematikus aloldalakkal is bővítve (így "[Helyi önkormányzatok](#)", "[Energia és környezet](#)", "[Közérdek](#)"). A kutatócsoport e fórumai, az eltérő

területeket és értékvilágokat képviselő szakértők közötti szakmai viták inspirálását célozva, a kormányzat szerepeinek átalakulását mutatják be a mai piacgazdaság különböző közszektorba tartozó területein. Csakúgy, mint a magyar nyelvű [Közjavak](#) és az angol nyelvű [Public Goods and Governance](#) elektronikus, ISSN számmal rendelkező tudományos folyóirataink. A *Közjavak* negyedévente, a *Public Goods and Governance* félévente jelenik meg; előbbi immár a harmadik, az utóbbi pedig a második évfolyamával 2017 év végéig. Mindkét folyóirat "D" kategóriás besorolást kapott az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Állam- és Jogtudományi Bizottságának (ÁJB) 2017 novemberétől hivatalos [folyóiratlistáján](#).

A kutatócsoport honlapján (<http://jog.unideb.hu/kutatasaink/mta-kutatocsoport>) a legújabb projektesemények, aktuális megjelenések naprakészen megtalálhatók, a legtöbb információ idegen nyelven is elérhető. A projekt rajta van az [academia.edu](#) nevű, népszerű nemzetközi kutatási hálózaton is. Az empirikus kutatás ténymegállapító [adatbázisát](#) folyamatosan karban tartjuk. Kutatócsoporti eredményeket rendszeresen közöl a *Jegyző és Közigazgatás* című, az MTA IX. Osztály ÁJB folyóiratlistája szerint immár "B" kategóriás folyóirat is, amely eljut a gyakorló köztisztviselők széles köréhez. Kutatócsoportunk két tagja részt vett továbbá a KÖFOP-2.3.4-VEKOP-15 *Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése II.* című projekt által, az önkormányzati területeket vizsgáló kutatások eredményeinek disszeminációját elősegítő céllal kezdeményezett ún. Tudásbővítő Fókuszrendezvény-sorozat első workshopján, ahol további 26 kutatócsoporttal együtt az eddigi projekteredményeit mutatta be, a helyi közszolgáltatásokra fókuszálva (ennek eredményét l. a III pontban: együttműködés kutatóműhellyel). A kutatócsoport tagjának szakmai vezetésével működő, a projekt-kutatásokban résztvevő graduális hallgatókból álló DE-ÁJK Praetor Szakkollégium "A kormányzás kihívásai" műhelyének tagjai is aktívan (előadásokkal) részt vettek országos, illetve a DE-ÁJK által szervezett szakmai fórumokon.

Az MTA ÁJB 2016-tól működő Közjogi Albizottságának elnöke a kutatócsoport vezetője, titkára és egy tagja is kutatócsoport-tagok. Az albizottság célja, hogy a különböző közjogi tudományterületek közötti kapcsolatok erősödjenek és az egyes jogágak szokásos tudományos vizsgálati területein átívelő, és egyben azokat összekötő témákat vitassanak meg (konferenciák, workshopok, publikációs lehetőségek útján) a szakma képviselői.

III. A kutatóhely hazai és nemzetközi kapcsolatai 2017-ben

A kutatócsoport vezetője továbbra is részt vesz a Horizont 2020 EU Keretprogram által támogatott COST "*Local Public Sector Reforms: An International Comparison*" programjának keretében folytatott szakmai együttműködésben. (Ennek eredményeként a Palgrave Macmillan kiadó gondozásában egy újabb tematikus kötet jelenik meg 2018-ban, benne a kutatócsoport-vezető egy tanulmányával). A kutatócsoport vezetője Hull-ban, Dublinban és Bécsben vett részt szakmai workshop-on (Európai Bizottság, ELI [European Law Institute] szervezésében), a pénzügyi, a vállalati szabályozások, illetve az állami támogatások európai szinten jelentkező, új kihívásait tárgyaló témákban. A kutatócsoport vezetője és egy tagja részéről egy-egy előadás hangzott el az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar által, a Maribori Egyetemen és a szlovén Lex Localis kiadóval együttműködésben szervezett *Public Services and Autonomies in the Member States of the European Union* című konferencián, Budapesten (2017. június 19–20.). Az enciklopédikus kötetben egyes közszolgáltatási ágazatokkal összefüggésben vizsgált uniós szakpolitikákról a kínai Beijing Normal University és a Debreceni Egyetem közös nemzetközi workshop-ja keretében tartott prezentációt a kutatócsoport egy tagja (július 19.). 2018. januárjában a kutatócsoport szakmai

MTA-DE KÖZSZOLGÁLTATÁSI KUTATÓCSOPORT

HORVÁTH M. TAMÁS, az MTA doktora

4028 Debrecen, Kassai út 26. Tel: (52) 512-701/77192, Fax: (52) 512-701/77119

<https://jog.unideb.hu/hu/kutatasaink/mta-kutatocsoport>; e-mail: kozszozg.kut@law.unideb.hu

együttműködés kiépítését kezdte meg a UACES [University Association for Contemporary European Studies] *Collaborative Research Network on Effective Enforcement of EU Law and Policy* kutatói hálózattal (<https://www.euenforcement.com/>). Ennek keretében a kutatócsoport a közszolgáltatási ágazatok szabályozása szempontjából releváns uniós jogi kötelezettségek kikényszerítésének kérdéseit, kihívásait vizsgálja; az eredmények bemutatása nemzetközi fórumokon (konferencia, workshop) ez év őszétől várható.

Az Igazságügyi Minisztérium által támogatott *A közpénzek keletkezéskori védelmének főbb területei* című projektet a DE-ÁJK 2017-ben zárta. A kutatásvezető és a kutatócsoport-tagok részvételével megvalósított kutatás eredménye egy tematikus kötet, egy 100 fő fölötti részvételi aránnyal, külföldi előadókkal, nemzetközi szekcióval megrendezett [konferencia](#) (szeptember 21.), valamint a kutatási eredményeket 37 ív terjedelemben kifejtő kutatási dokumentáció. Az NKE KÖFOP-2.1.2.-VEKOP-15 projekt keretében a DE-ÁJK (kutatócsoport tagok részvételével) elkezdte az *"Állami erőforrások"* Államtudományi Kutatóműhely projekt megvalósítását is; ennek eddigi eredménye több, elismert hazai és nemzetközi szaklapban megjelent vagy megjelenésre váró tanulmány. A kutatócsoport – adatgyűjtés és empirikus kutatási módszerek terén – együttműködik egy, a KÖFOP-2.3.3-VEKOP-16 *Helyi versenyképesség-fejlesztési kutatási program* keretében a helyi közszolgáltatások minőségét vizsgáló kutatóműhellyel is.

IV. A 2017-ben elnyert fontosabb hazai és nemzetközi pályázatok

Kutatócsoportunk tagja a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Egyed István Posztdoktori Programja keretében „Változások a helyi önkormányzatok közfeladat-ellátásában és finanszírozásában” című kutatási tervével nyert posztdoktori ösztöndíjat 2018 évre.

V. A 2017-ben megjelent legjelentősebb tudományos publikációk

1. Gajduschek, György–Horváth, M. Tamás–Jugovits, Károly (2017): Hungarian Public Administration: Last Thirty Years, Waves in the Story. In: Kovač, P. et al (eds.) *Public Administration Reforms in Eastern European Union Member States: Post-Accession Convergence and Divergence*. Ljubljana: University of Ljubljana Faculty of Administration. pp. 237–301. real.mtak.hu/74604/, ebooks.mruni.eu/
2. Bartha, Ildikó (2017): The External Side of Parliamentary Democracy. *HUNGARIAN YEARBOOK OF INT. LAW AND EUROPEAN LAW*. pp. 449–473 real.mtak.hu/49103/
3. Bartha, Ildikó (2017): University Autonomy in the European Multi-level Governance System. In: B. et al (eds.) *Public Services and Autonomies in the Member States of the European Union*. Maribor: Lex Localis (megjelenés alatt) real.mtak.hu/74520/
4. Bordás Péter (2017): Feladatfinanszírozás-e a feladatfinanszírozás? *KÖZJOGI SZEMLE* 10:(2) pp. 56–64. real.mtak.hu/74496/
5. Bartha Ildikó (2017): Földindulás. A földforgalom-szabályozás tagállami és uniós joga. *JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY* 72:(9) pp. 409–413. real.mtak.hu/74495/
6. Bartha Ildikó (2017) (Köz)érdek a magánbiztonságban?: Vita köz- és civil rendészet viszonyáról... *BELÜGYI SZEMLE* 65:(5) pp. 25–41. real.mtak.hu/74521/
7. Bordás Péter (2017): A helyi vonzatú közfeladatok változásának hatása.... *JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS* XIX:(3) pp. 12–15. real.mtak.hu/74522/
8. Bartha Ildikó (2017) Vita és döntés a közigazgatási bíráskodásról. *MAGYAR TUDOMÁNY* 178:(9) pp. 1084–1087. real.mtak.hu/74493/